

ΘΕΜΑ: Παρατηρήσεις στον Υπαλληλικό Κώδικα

A

1. Η επιλογή από τον Υπουργό, χωρίς κρίση υπηρεσιακού συμβουλίου, προϊσταμένων διευθύνσεων από υπαλλήλους που έχουν τις σχετικές νόμιμες προϋποθέσεις - και οι οποίοι στη συνέχεια συγκροτούν υπηρεσιακό συμβούλιο για να κρίνουν τους λοιπούς υπαλλήλους -, προβλεπόταν, στο άρθρο 14 παρ. 3 του ν. 1586/1986. Η συνταγματικότητα της ρύθμισης αυτής δεν έχει κριθεί από το ΣτΕ.

Πρέπει να σημειωθεί ότι στην επιστήμη η ρύθμιση αυτή θεωρήθηκε αντισυνταγματική (Αν. Τάχος, Δημοσιοϋπαλληλικό Δίκαιο 1991, σ. 108), με τη σκέψη ότι το άρθρο 103 παρ. 4 επιβάλλει κρίση από υπηρεσιακά συμβούλια όχι μόνο για τον υποβιβασμό αλλά και για την προαγωγή δημοσίων υπαλλήλων.

2. Στη νομολογία του ΣτΕ έχει κριθεί ότι δεν υφίσταται κώλυμα, από τη διάταξη του άρθρου 103 παρ. 4 Συντ., για τον κοινό νομοθέτη όταν ρυθμίζει τη συγκρότηση των υπηρεσιακών συμβουλίων για τη διενέργεια προαγωγών, ως προς την προέλευση των μελών του κατά τα δύο τρίτα από μόνιμους δημόσιους υπαλλήλους (ΣτΕ 1054/69, 4124/1986). Επίσης έχει κριθεί ότι δεν αντιβαίνει στην ίδια συνταγματική διάταξη η διενέργεια προαγωγών από ειδικό συμβούλιο που συγκροτείται για την πρώτη εφαρμογή του νόμου (ΣτΕ 2980/1979).

3. Από τα δεδομένα αυτά της νομολογίας προκύπτει ότι το ΣτΕ έχει ερμηνεύσει με ευρύτητα το άρθρο 103 παρ. 4 Συντ., χωρίς όμως να έχει τεθεί ενώπιόν του μέχρι σήμερα το ζήτημα της προαγωγικής κρίσης χωρίς απόφαση υπηρεσιακού συμβουλίου. Τυχόν ρύθμιση που θα ανέθετε τη σχετική αρμοδιότητα στον Υπουργό, ενδέχεται να προσβληθεί για τη συνταγματικότητά της ενόψει της αρχής της αξιοκρατικής επιλογής και της αρχής της ισότητας.

4. Οι αιτιάσεις για τη συνταγματικότητα μίας τέτοιας ρύθμισης θα μπορούσαν να αντιμετωπισθούν αν προβλεφθεί ότι ο Υπουργός μετά από εισήγηση Γενικών Διευθυντών, επιλέγει τους Διευθυντές μεταξύ αυτών που έχουν δύο θητείες σε θέση

Διευθυντή, μετά από εκτίμηση των ουσιαστικών και τυπικών προσόντων τους. Η σχετική απόφαση πρέπει να είναι αιτιολογημένη.

B

1. Μετατάξεις για την προώθηση της διοικητικής αποκέντρωσης, χωρίς αίτημα των υπαλλήλων, ενόψει της μεταβίβασης αρμοδιοτήτων στις περιφερειακές υπηρεσίες υπουργείων και της ενίσχυσης ν.π.δ.δ. που εδρεύουν εκτός του νομού Αττικής, προβλέπονταν στο άρθρο 13 του ν. 1400/1983. Στις διατάξεις του άρθρου αυτού οριζόταν ότι οι θέσεις των μετατασσομένων μεταφέρονται στις περιφερειακές υπηρεσίες ή σε άλλες θέσεις ν.π.δ.δ. και ότι οι μετατάξεις γίνονται μετά από σύμφωνη γνώμη των αρμοδίων υπηρεσιακών συμβουλίων.

2. Στη νομολογία του ΣτΕ έγινε δεκτό ότι η μεταφορά των θέσεων από τις υπηρεσίες από τις οποίες ενεργείται η μετάταξη σ' αυτές που πραγματοποιείται είναι επιτρεπτή κατά το άρθρο 103 Συντ. Για τη μετάταξη απαιτείται προηγουμένως γνώμη του αρμόδιου υπηρεσιακού συμβουλίου. Εξάλλου, οι πράξεις μετάταξης, ενόψει της φύσης του μέτρου, πρέπει να αιτιολογούνται ειδικώς είτε στο σώμα τους είτε από τα στοιχεία του φακέλλου, ώστε να προκύπτουν οι λόγοι δημοσίου συμφέροντος, όπως αυτοί εξειδικεύονται στις σχετικές διατάξεις, που επέβαλαν την πλήρωση της θέσης με μετάταξη (ΣτΕ 1111/1985).

3. Με τα δεδομένα αυτά, δεν είναι συνταγματικά επιτρεπτή η εκ του νόμου μετάταξη στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις των ήδη αποσπασμένων υπαλλήλων. Και τούτο, διότι το γεγονός της απόσπασης δεν μπορεί αυτό καθαυτό να δικαιολογήσει την επιλογή των υπαλλήλων που μετατάσσονται, εφόσον πρόκειται για τυχαίο και περιστασιακό κριτήριο. Επομένως, επιβάλλεται η πρόβλεψη ρύθμισης, ανάλογης προς αυτή του άρθρου 13 του ν. 1400/1983, που να ορίζει ότι για την ενίσχυση των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, στις οποίες μεταβιβάζονται αρμοδιότητες της κρατικής διοίκησης, επιτρέπεται η μετάταξη υπαλλήλων από Υπουργεία, περιφερειακές υπηρεσίες Υπουργείων ή ν.π.δ.δ., με ταυτόχρονη μεταφορά της θέσης που κατέχουν. Οι μετατάξεις γίνονται ύστερα από γνώμη των αρμοδίων υπηρεσιακών συμβουλίων χωρίς αίτηση των

υπαλλήλων. Τα υπηρεσιακά συμβούλια λαμβάνουν ιδιαίτερος υπόψη, για την επιλογή των μετατασσομένων, την προηγούμενη υπηρεσία του υπαλλήλου σε θέσεις των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

4. Οι πράξεις μετάταξης αιτιολογούνται ειδικώς με αναφορά στους λόγους δημοσίου συμφέροντος που την επιβάλλουν καθώς και στα κριτήρια που ελήφθησαν υπόψη για την επιλογή των μετατασσομένων.

Αθήνα, 19 Μαΐου 1998

dis.Δ(2)/PI/ipallilikosParatir.doc/18.5.98/p.1-3/γρ, md (Δ18)